SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 21 päivänä maaliskuuta 2019

318/2019

Laki
riistavahinkolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan riistavahinkolain (105/2009) 15 §,
muutetaan 9–11, 23, 26, 31 ja 33 § sekä
lisätään lakiin uusi 10 a § seuraavasti:

9 §

Korvauksen määrä

Korvauksen enimmäismäärä ei saa ylittää vahingoittuneen omaisuuden käypää arvoa.

Jos korvauksia ei voida suorittaa talousarvion puitteissa täysimääräisesti, vähennetään jokaiselta korvaukseen oikeutetulta korvauksen määrää samassa suhteessa. Vähennystä ei kuitenkaan tehdä henkilövahingon eikä suurpedon aiheuttaman viljelys-, eläin- tai irtaimistovahingon perusteella maksettavista korvauksista.

Riistaeläimen aiheuttama vahinko korvataan, jos korvauksen hakijalle aiheutuneiden tässä laissa tarkoitettujen vahinkojen yhteenlaskettu määrä kalenterivuotta kohti on enemmän kuin 170 euroa. Rajoitus ei kuitenkaan koske suurpetojen aiheuttamia henkilövahinkoja.

Jos vahinko korvataan, maksetaan korvaus myös korvauksen hakijan maksamista vahingon selvittämisen kannalta tarpeellisista ja kohtuullisista vahingon arviointikustannuksista.

Korvauksen määrää laskettaessa otetaan vähennyksenä huomioon muun lainsäädännön tai vakuutuksen perusteella vahinkotapahtumasta saatava korvaus.

10 §

Viljelysvahinkojen korvaaminen

Riistaeläimen aiheuttamasta viljelysvahingosta voidaan korvata enintään menetetyn sadon arvoa vastaava määrä sekä vahingoittuneiden puutarha- ja taimitarhakasvien käypää arvoa vastaava määrä. Korvauksen määrää viljelysvahinkojen osalta laskettaessa otetaan vähennyksenä huomioon säästyneet sadonkorjuu- ja muut kustannukset. Korvausta ei makseta riistapelloille aiheutuneista vahingoista.

Ruokavirasto antaa vuosittain määräykset viljelysvahinkojen arvioinnissa käytettävistä normisatoalueista, normisadoista sekä kasvilajien yksikköhinnoista. Yksikköhinnat määrätään vastaamaan kyseisen satovuoden aikana saatuja keskimääräisiä myyntihintoja. Kasvilajin normisadolla tarkoitetaan normisatoalueella saatua keskimääräistä vuosisatoa pinta-alayksikköä kohti. Normisato on vahinkovuotta edeltäneiden viiden vuoden satomäärien aritmeettinen keskiarvo, jota laskettaessa ei oteta huomioon suurinta eikä pienintä satomäärää.

HE 263/2018
MmVM 26/2018
EV 282/2018

Kasvilajin normisadon arvo lasketaan käyttämällä kertoimena kyseiselle kasville Ruokaviraston antaman määräyksen mukaista yksikköhintaa.

10 a §

Eräiden viljelysvahinkojen korvaaminen

Korvaus hirvieläimen aiheuttamasta viljelysvahingosta myönnetään vähämerkityksisenä tukena, jonka myöntämisestä säädetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1408/2013 ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013.

11 §

Eläinvahinkojen korvaaminen

Riistaeläimen kotieläimelle ja muulle eläimelle aiheuttamasta vahingosta voidaan korvata enintään tapetun taikka vahingon takia lopetetun eläimen käypä arvo. Korvausta ei suoriteta kadonneesta eläimestä, mikäli katoamista ei pystytä todentamaan suurpedon aiheuttamaksi. Vahingoittuneen eläimen osalta voidaan korvata enintään eläinlääkintäkustannuksia ja menetetyn tuoton arvoa vastaava määrä eläimen tai hunajan käypään arvoon asti. Korvauksen määrää eläinvahinkojen osalta laskettaessa otetaan vähennyksenä huomioon se määrä, jolla eläintä voidaan käyttää hyödyksi.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään 1 momentissa tarkoitetut käyvät arvot.

23 §

Vahingosta ilmoittaminen

Sen, joka aikoo hakea tässä laissa tarkoitettua korvausta riistaeläimen aiheuttamasta vahingosta, tulee vahingon havaittuaan tehdä viipymättä vahinkoilmoitus vahingon toteamista ja arviointia sekä muita asian vaatimia toimenpiteitä varten. Porovahinko on merkittävä maastoon mahdollista tarkastusta varten. Porovahingoissa vahinkoilmoituksen tekee vahingonkärsijän paliskunta poronomistajalta tai muulta henkilöltä saamiensa tietojen perusteella. Ilmoitus voidaan tehdä myös sähköisesti.

Vahinkoilmoitus tehdään:

1) henkilövahingosta vahinkopaikkakunnan poliisille;
2) viljelys-, eläin-, irtaimisto- ja porovahingosta vahinkopaikkakunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle;
3) metsävahingosta vahinkopaikkakunnan toimivaltaiselle metsäkeskukselle.

Vahinkoilmoituksessa on annettava asian laadun mukaan seuraavat yksityiskohtaiset tiedot ja selvitykset:

1) vahingonkärsijän nimi-, osoite- ja tilatiedot sekä muut yhteystiedot;
2) vahingon tapahtumispaikka ja muut tarvittavat paikkatiedot;
3) vahingon aiheuttaja;
4) vahingon ajankohta;
5) ajankohta, jolloin vahinko on havaittu;
6) kasvilaji, vahinkopinta-ala ja tuhoutuneen sadon määrä;
7) eläinlaji ja tapettujen tai vahingoittuneiden eläinten määrä;
8) tuhoutuneen tai vahingoittuneen irtaimiston laji ja määrä;
9) onko vahingonkärsijällä mahdollisuus saada vahingosta korvausta vakuutuksesta tai muulla perusteella;

10) porovahingoissa korvauksen hakijan paliskunta ja paliskuntanumero, vahinkopaikan koordinaatit sekä valokuva maastoon merkitystä vahingon kohteesta ja ympäristöstä, jossa vahinko on tapahtunut;

11) muut kuin 1–10 kohdassa tarkoitetut vahingon suuruuteen vaikuttavat seikat.

Ruokavirasto vahvistaa ilmoituslomakkeen kaavan ja voi antaa tarkempia määräyksiä vahinkoilmoitusten teknisessä käsittelyssä noudatettavasta menettelystä.

26 §

Viljelys-, eläin-, irtaimisto- ja porovahinkojen toteaminen ja arviointi

Viljelysvahingon toteaa ja arvioi vahinkopaikkakunnan maaseutuelinkeinoviranomainen.

Eläin-, irtaimisto- ja porovahingon toteaa ja arvioi vahinkopaikkakunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi tarvittaessa käyttää porovahingon toteamisessa ja arvioinnissa esteetöntä asiantuntijaa. Arviointi on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen on saanut vahingosta tiedon.

Jos vahinko on tapahtunut muussa kuin vahingonkärsijän kotikunnassa, arvioinnin suorittajan tulee lähettää vahinkoilmoitus ja arviokirja vahingonkärsijän kotikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle korvauspäätöksen tekemistä varten.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun esteettömään asiantuntijaan sovelletaan hänen suorittaessaan porovahingon toteamis- ja arviointitehtävää rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

31 §

Hakemuksen jättäminen

Kirjallinen korvaushakemus on jätettävä kuukauden kuluessa vahingon arvioinnin valmistumisesta tai vahingoittunutta henkilöä hoitaneen lääkärin antaman lausunnon ajankohdasta toimivaltaiselle viranomaiselle tai metsäkeskukselle.

Jos porovahingon johdosta ei järjestetä maastotarkastusta, korvaushakemus on jätettävä kuukauden kuluessa vahingon ilmoittamisesta.

Erityisestä syystä korvausta voidaan hakea myöhemminkin.

33 §

Korvauspäätös

Korvaushakemukseen on annettava kirjallinen päätös, josta tulee käydä ilmi seuraavat seikat:

1) korvattavan vahingon laatu ja määrä;

2) korvauksen määrä ja laskentaperuste;

3) korvauksen mahdollisen takaisin perimisen perusteet.

Korvauspäätöksestä ja muutoksenhakuohjauksesta säädetään lisäksi hallintolain (434/2003) 7 luvussa.

Korvauspäätös ja asian käsittelyyn liittyvät asiakirjat voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

Tämä laki tulee voimaan 22 päivänä maaliskuuta 2019.

318/2019

Helsingissä 15 päivänä maaliskuuta 2019

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ ISSN 1455-8904